

chybí ta znalecká kvalifikace, jež tvoří právě důvod úmluvy o rozsudím. Proto chybně vykládá rekursní soud se žalobkyní, které snad v tomto případě by se lépe zamlouval řádný soud, slůvko »lze« v předpisu ad 2., že ve sporech většího významu lze žádati rozhodnutí okresní paritní komise v ten rozum, že rozhodčí soud je tu předepsán pouze fakultativně. Už to, že v předpisech ad 1. a 3. takového výrazu není, nýbrž smlouva mluví tu kategoricky (»ustanoví si« a »zřizuje se«), dává na ruku, že nelze na to slůvko důraz klásti, neboť nebude přece smlouva jeden soud z řady ustanovovati za fakultativní a druhé dva za obligatorní. Ale vůbec má slůvko to jiný předmět a tudíž docela jiný význam, než jaký mu rekursní soud přikládá; nechce říci, že možno žádati rozhodnutí okresní komise, ale že to není nutno, tedy že možno se obrátiti i na řádný soud, nýbrž prostě praví, že možno žádati rozhodnutí anebo také nežádati, t. j. že, jak přirozeno, strana není k žalobě nucena, pakli však ji podati chce, musí ji ovšem podati u okresní komise. Ovšem se nemusí strana výroku komise ad 2. podrobiti, a pak »lze« proti ní nastoupiti pořad práva u okresního soudu — i toto »lze« má týž význam, jak právě vyložen, a nemůže ani jiný míti i dokazuje proto nejlépe, jak ono prvé »lze« chápati dlužno.

Čís. 2268.

Zajištění půdy drobným pachtýřům (zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.).

Při ponechání pozemku v pachtu (§ 29 zák.) může vlastník do pachtovného započísti, oč byly daně a jiné veřejné dávky z pozemku zvýšeny.

(Rozh. ze dne 13. února 1923, R I 134/23.)

Oba nižší soudy přiznaly pachtýři zpachtovaný pozemek do dalšího pachtu (§ 29 zák.), nevyhověly však návrhu vlastníka, by pachtovné bylo zvýšeno vzhledem k zvýšeným břemenům daňovým. Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a přikázal prvému soudu, by znovu jednal a rozhodl o propachtovatelově návrhu na zvýšení pachtovného.

Důvody:

Dle §u 29 zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. má pachtýř právo žádati, by mu vlastník ponechal pozemek na místě převodu do vlastnictví dále v pachtu za stejných podmínek, jako dosud, a to nejméně po dobu šesti let. Má-li vlastník ponechat pozemek dále v pachtu za stejných podmínek, povinen jest zajisté také, ponechat pachtýři pozemek za dosavadní pachtovné, t. j. za pachtovné, placené do 27. května 1919, a není oprávněn, žádati na pachtýři zvýšení pachtovného. Ustanovení §u 29 zákona nemůže tudíž zavdati příčiny k pochybnostem tehdy, když pachtýř do vydání zákona platil vlastníku určitý peníz jako pachtovné a vedle toho sám ze svého hradil daně a jiné veřejné dávky, vypadající na

pachtovaný pozemek; tu platí pachtýř i nadále smluvené pachtovné a nese daně a ostatní veřejné dávky, byť i zvýšené. Jinak má se věc, hradí-li vlastník ze svého daně a ostatní veřejné dávky. V tom případě záleží peníz, jež pachtýř odvádí propachtovateli, vlastně ze dvou částí, totiž z kvoty daní a jinakých veřejných dávek, vypadající na pachtovaný pozemek, a ze zbytku, představujícího teprve čisté pachtovné. V takových případech nelze slovům »za stejných podmínek« rozuměti tak, že by vlastník i po dobu prodlouženého pachtu mohl od pachtýře požadovati c e l k e m jen tolik, kolik pachtýř dosud odváděl, přes to, že daně a jiné veřejné dávky značně stouply, neboť to by vedlo k nemožnému důsledku, že by vlastník po případě doplácel. Tu mohou tedy slova »za stejných podmínek« míti jen ten význam, že pachtýř jest povinen, po dobu prodlouženého pachtu odváděti vlastníkovu takový peníz, aby vlastníkovu po srážce kvoty, připadající na zvýšené daně a jiné veřejné dávky z pozemku, zbývalo p r á v ě t o l i k č i s t é h o p a c h t o v n é h o, kolik dosud mu zbývalo. Tomu nevádí ustanovení Šu 3 opatření Stálého výboru ze dne 8. října 1920, čís. 586 sb. z. a n., že ustanovení Šu 2, tudíž i Šu 2 (5) netýkají se půdy, zajištěné drobným pachtýřům podle zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., ježto opatření mělo na mysli patrně půdu, která má drobným pachtýřům za určitou přejímací cenu do vlastnictví býti postoupena, a při které do té doby, dokud se tak nestalo, nemá míti místa zvýšení pachtovného nižším způsobem, poněvadž pachtýř ode dne vydání zákona má již nárok vlastnický, a každý vyšší plat znamenal by vlastně nepřipustné zvýšení ceny přejímací. Opačný názor nižších soudů tedy neobstojí, i bylo proto podle Šu 16 nesp. patentu ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. mimořádnému dovolacímu rekursu vyhověno.

Čís. 2269.

Akciová společnost cizozemská může býti společníkem tuzemské společnosti s r. o. jen, vykáže-li, že byla připuštěna k provozování obchodů v tuzemsku.

(Rozh. ze dne 13. února 1923, R I 146/23.)

Návrh společnosti »Slavonia, výroba dýh, spol. s r. o.« v Praze, by jako její společník zapsána byla »Slavonia, akc. spol. ve Vídni«, re j - s t ř í k o v ý s o u d navrhovatele vrátil k doplnění v tom směru, by vykázano bylo, že Slavonia, akc. spol. ve Vídni připuštěna byla ku provozování obchodů ve smyslu cis. nař. ze dne 29. listopadu 1865 čís. 127 ř. zák. jako společnice společnosti, »Slavonia, společnost s r. o. v Praze« (sdělení min. vnitra ze dne 4. března 1919, č. 6618, uveř. ve věst. sprav. 1919 str. 38). R e k u r s n í s o u d usnesení potvrdil. D ů v o d y: Cizozemská akciová společnost, zúčastněná kmenovým vkladem na tuzemské společnosti s ručením obmezeným, neprovozuje ovšem v tuzemsku obchody pod svou firmou, nicméně jest však zúčastněna svým kapitálem na obchodování dotyčné společnosti a tak v pravdě provozuje svým kapitálem obchody pod firmou této společnosti. Již